

компонистъ, род. 19 ноемв. 1859 въ Гачина, ученикъ на Римски Корсаковъ въ Петроградската консерватория; 1882 — 1893 директоръ на музикалното училище, диригентъ на Симфоничните концерти и директоръ на Императорския театър въ Тифлисъ, 1893 — професоръ по композиция въ Московската консерватория, отъ 1899 — диригентъ на операта на Зимина, 1906—1922 директоръ на Московската консерватория, а отъ 1922 и диригентъ въ държавния театър тамъ. Творби: 1 симфония, 3 увертюри, прекрасната сюита „Кавказки ескизи“, 1 симфониета, 1 симфоническо скерцо — за оркестъръ, по единъ струненъ и клавиръ-квартети, 5 характеристични картини за хоръ и оркестъръ, 3 кантати (за Пушкина, Гоголя и Жуковски); хорове, съ и безъ съпроводъ, за еднородни (женски) и смѣсени гласове; много пѣсни и дуети, както и оперитъ: „Рутъ“ (1887), „Измѣна“ (1911 и „Оле отъ северъ“ (1912); „Химнъ на труда“ за хоръ и оркестъръ, и симфоническа поема „Мцири“. И. е известенъ и като теоретикъ съ нѣколко труда, отъ които най-широка употреба въ Русия е получило съчинението му: „Учение за акордитъ, тѣхното построение и разрешение“ (1897). Освенъ това, писалъ е и единъ трудъ върху грузинската народна пѣсенъ.

Ирадиеръ, Себастьянъ де — Iradier, Sebastian de — испански компонистъ, род. 20 ян. 1809 въ Саусиего, умр. 6 дек. 1865 въ Витория, учителъ по пѣние на императрица Евгения въ Парижъ, билъ въ Куба за изучаване на креолската музика, писалъ множество пѣсни и танци, между които и знаменитата „Хабанера“, употребена отъ Бизе въ „Карменъ“.

Иракъ, Карлъ Болеславъ — Irak, Karl Boleslaw — чешки компонистъ, род. 28 ян. 1891 въ Прага, ученикъ на Витеславъ Новакъ, оперенъ кapedайсторъ въ Хамбургъ, Бърно и Острау, регентъ на хорътъ „Хлахолъ“ въ Прага, професоръ въ тамошната консерватория, отъ 1930 шефъ на музик. часть при Празкото радио, писалъ: 2 симфонии, сонати за цигулка, за виола, за виолончелъ и за флейта — съ пиано,

единъ струненъ секстетъ и 1 струненъ квартетъ (въ една часть), пѣсни (6 цикли съ оркестъръ и 3 цикли съ пиано), операта „Богъ и

Карлъ Иракъ

жената“ (Бърно 1928) и др. Въ последно време И. се отдава все повече на диригентство (Чешката филхармония, а сжщо и въ чужбина).

Ирато, ит. irato — възбудено, живо.

Иргангъ, Фридрихъ Вилхелмъ — Irgang, Friedrich Wilhelm — известенъ музикаленъ педагогъ и компонистъ на инструктивна клавирна музика, род. 23 февр. 1836 въ Хиршбергъ (Силезия), умр. 1918 въ Карлсруе; ученикъ на Бахъ и Грелъ въ Кралската академия въ Берлинъ и на Прокшъ въ Прага, въ чийто музикаленъ институтъ е билъ учителъ, после отива въ Гьорлицъ, дето 1863 открива едно, ползуващо се съ добро име, музикално училище, отъ 1878 органистъ въ „Троицката църква“ тамъ, а 1881—1905 — органистъ и преподавателъ по музика въ педагогичума въ Цилхау. Писалъ инструктивни нѣща за пиано и пѣние и дидактични трудове, а сжщо и учебници по теория и хармония.